

GENERALITAT
VALENCIANA

parc **natural**
de la **serra**
calderona

Parc Natural de la Serra Calderona

Butlletí trimestral/Boletín trimestral

HIVERN 2015-2016/ INVIERNO 2015-2016

Hola amics! Hola amigos!

ÚLTIMES NOTÍCIES/ÚLTIMAS NOTICIAS

Replantacions

En els mesos de desembre, gener i febrer un total de 220 participants de diverses associacions i centres educatius han realitzat plantacions per a ajudar a la conservació dels hàbitats en les muntanyes d'Estivella, Gàtova, Nàquera, Olocau i Serra. Les espècies emprades per a reforestar han sigut el Pi blanc, la Carrasca, la Savina, el

Llentiscle i l'Espí negre sumant un total de unes 800 plantes aproximadament.

Replantacions

En los meses de diciembre, enero y febrero un total de 220 participantes de varias asociaciones y centros educativos han realizado plantaciones para ayudar a la conservación de los hábitats en los montes de Estivella, Gátova, Náquera, Olocau y Serra. Las especies empleadas para reforestar han sido el Pino Carrasco, la Carrasca, la Sabina, el Lentisco y el Espino negro, sumando un total de unas 800 plantas aproximadamente.

Solta Rapinyaires

Àguila calçada, Aguilot comú, Astor, Falcó pelegrí, Brúfol, Gamarús, Mussol comú i Soliguer són les espècies d'aus rapinyaires que el divendres 11 de març a Segart van ser retornades al medi natural després de recuperar-se de les seues ferides en els Centres de Recuperació de Fauna de la Generalitat Valenciana. L'alliberament va ser realitzat pel Molt Honorable President de la Generalitat, l'Honorable Consellera d'Agricultura i Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, la Il.lustríssima Directora General de Prevenció d'Incendis, l'Il.lustríssim Director General de Medi Natural, el Director General de VAERSA i tots els alcaldes dels municipis del Parc Natural que van assistir.

Suelta de rapaces

Águila calzada, Ratonero, Azor, Halcón peregrino, Búho real, Cárabo, Mochuelo y Cernícalo son las especies de aves rapaces que el viernes 11 de marzo en Segart fueron devueltas al medio natural después de recuperarse de sus heridas

en los Centros de Recuperación de Fauna de la Generalitat Valenciana. La liberación fuera realizada por el Molt Honorable President de la Generalitat, la Honorable Consellera Agricultura i Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, Il.lustríssima Directora General de Prevenció Incendis, Il.lustrussím Director General de Medi Natural, Director General de VAERSA y todos los alcaldes de los municipios del Parque Natural que asistieron.

Estudi dels micromamífers i els seus paràsits com a indicadors de la recuperació dels ecosistemes forestals després dels incendis

Seguint amb la línia d'explicar les investigacions que es duen a terme al nostre parc, en esta ocasió parlarem d'aquest estudi que des de fa més de vint anys, l'equip del Dr. Màrius V. Fuentes, de la Universitat de València, desenvolupa a la serra Calderona. Es tracta d'una interessantíssima recerca que té per objectiu estudiar els processos de recuperació que es donen en ecosistemes pertorbats pel foc, un fet que –per desgràcia– ha ocorregut amb freqüència en aquestes muntanyes. Potser l'aspecte més curiós d'aquest estudi és que utilitza com a indicador d'aquesta recuperació l'evolució de les poblacions de micromamífers (ratolins de camp, rata cellarda, musaranyes...) i els seus paràsits interns (helminths). Les relacions ecològiques entre aquestes humils espècies i el seu medi mostren, segons els investigadors, una recuperació generalitzada dels ecosistemes afectats pels incendis –encara que amb marcades diferències segons zones–

en un procés que encara continua progressant.

Estudio de los micromamíferos y sus parásitos como indicadores de la recuperación de los ecosistemas forestales después de los incendios

Siguiendo en la línea de explicar las investigaciones que se llevan a cabo en nuestro parque, en esta ocasión hablaremos de este estudio que desde hace más de veinte años el equipo del Dr. Màrius V. Fuentes, de la Universidad de Valencia, viene desarrollando en la Serra Calderona. Se trata de una interesantísima investigación que tiene por objetivo estudiar los procesos de recuperación que se dan en ecosistemas perturbados por el fuego, algo que -por desgracia- ha ocurrido con frecuencia en estas montañas. Quizá el aspecto más curioso de este estudio estriba en que utiliza como indicador de dicha recuperación la evolución de las poblaciones de micromamíferos (ratones de campo, lirones caretos, musarañas,...) y sus parásitos internos (helmintos). Las relaciones ecológicas entre estas humildes especies y su medio muestran según los investigadores una recuperación generalizada de los ecosistemas afectados por los incendios -aunque con marcadas diferencias según zonas- en un proceso que todavía continua progresando.

La fagina, el carnívor vegetarià

Amb una cua llarga i poblada, tons castanys i pit blanc, la fagina o fagina (*Martes foina*) recorda un esquirol en l'aspecte i en la capacitat per a enfilarse àgilment per arbres i roques, encara que es tracta d'un mamífer carnívor quasi de la mida d'un gat.

D'hàbits nocturns i fugissers -d'ací el

seu nom popular en valencià, aconsegueix passar desapercebuda i és una espècie desconeguda per a la major part de la gent; podem detectar-la, no obstant això, pels excrements amb què marca sendes i camins del seu espai vital. En el passat va patir una gran persecució pel valor de la seua pell, però hui dia és freqüent als boscos i barrancs de la Serra Calderona, on compleix una important funció ecològica: és un eficaç depredador de rosegadors, i a més, en alimentar-se sobretot de fruits silvestres, contribueix a la repoblació i la diversitat del bosc i el matollar mediterranis, perquè dispersa les llavors.

La garduña, el carnívoro vegetariano

Con una cola larga y poblada, tonos castaños y pecho blanco, la garduña (*Martes foina*) recuerda a un ardilla en su aspecto y en su capacidad para trepar ágilmente por árboles y rocas, aunque se trata de un mamífero carnívoro casi del tamaño de un gato. De hábitos nocturnos y huidizos -de ahí su nombre popular en valenciano- consigue pasar desapercibida y es una especie desconocida para la mayor parte de la gente; podemos detectarla sin embargo por las heces con las que marca sendas y caminos de su área de campeo. En el pasado sufrió una gran persecución por el valor de su piel pero hoy en día es frecuente en los bosques y barrancos de la Serra Calderona, donde cumple una importante función ecológica: es un eficaz depredador de roedores, pero además, al alimentarse en gran medida de frutos silvestres, contribuye a la repoblación y diversidad del monte mediterráneo al dispersar sus semillas.

Darrere de les petjades de la Fauna misteriosa

Cercar i interpretar rastres i altres senyals de fauna és una de les tasques més motivadores per als xiquets (i majors) en el camp. Fer d'"indis" o de detectius esbrinant qui ha deixat un senyal i què ens diu l'animal és divertit i una via per a aprendre sobre els animals i sensibilitzar-se amb la seua conservació. Durant els mesos de gener i febrer es van organitzar diverses activitats en el centre d'interpretació per a conèixer i descobrir els rastres de la fauna de la Serra Calderona. Després d'una xarrada recolzada amb fotografies, es va realitzar un taller amb petjades i senyals, per a interpretar els diferents tipus de senyals. Després ens vàrem divertir amb el "Joc de les Petjades", una mena de joc de l'oca a l'aire lliure per a seguir el rastre de la rabosa, el cabirol, el teixó, l'esquirol, la gineta i el senglar.

Tras las Huellas de la Fauna misteriosa

Buscar e interpretar rastros y otras señales de fauna es una de las tareas más motivadoras para los niños (y mayores) en el campo. Hacer de "indios" o de detectives averiguando quien ha dejado una señal y que nos dice el animal es divertido y una vía para aprender sobre los animales y sensibilizarse con su conservación. Durante los meses de enero y febrero se organizaron varias actividades en el centro de interpretación para conocer y descubrir los rastros de la fauna de la Sierra Calderona. Tras una charla apoyada con fotografías, se realizó un taller con huellas y señales, para

interpretar los distintos tipos de señales. Después nos divertimos con el "Juego de las Huellas", una especie de juego de la oca al aire libre para seguir el rastro del zorro, el corzo, el tejón, la ardilla, la gineta y el jabalí.

Treballs en la Microreserva Castell de Serra

L'entorn del Castell de Serra, declarat Microrreserva de Flora, rep moltes visites. Existeixen moltes sendes i diferents accessos al castell que suposen un important impacte sobre el sòl i la vegetació existent. Amb la finalitat de conservar i frenar la degradació de l'hàbitat s'ha delimitat la principal senda d'accés. S'han col·locat tanques de fusta que impedeixen travessar senderes secundàries i dreceres que havien fet els senderistes. Amb les actuacions realitzades es minimitza l'impacte sobre la rica i valuosa flora, es millora la seguretat del visitant i es redueix el deteriorament del sòl. Per a rematar l'actuació, s'han fet dos cartells: un sobre la microreserva i l'altre sobre el castell.

Trabajos en la Microrreserva Castillo de Serra

El entorno del Castillo de Serra, declarado Microrreserva de Flora, recibe muchas visitas. Existen muchas sendas y diferentes accesos al castillo que suponen un importante impacto sobre el suelo y la vegetación existente. Con el fin de conservar y frenar el deterioro del hábitat se ha delimitado la principal senda de acceso. Se han colocado vallas de madera que impiden atravesar sendas secundarias y atajos que habían hecho los senderistas. Con las actuaciones realizadas se minimiza el

impacto sobre la rica y valiosa flora, se mejora la seguridad del visitante y se reduce el deterioro del suelo. Para rematar la actuación, se han hecho dos carteles: uno sobre la microrreserva y el otro sobre el castillo.

*III Marxa Solidària contra el Càncer/
III Marcha Solidaria contra el Cáncer*

*Visita Taller d'Ocupació "El Pinar" de Nàquera/
Visita Taller de Empleo "El Pinar", Nàquera.*

Visita del curs d'Activitats auxiliars en Conservació i Millora de Muntanyes d'Olocau/

Visita del curso de Actividades auxiliares en Conservación y Mejora de Montes de Olocau

Visita del Cicle Formatiu en Educació i Control Ambiental de l'IES El Saler/
Visita del Ciclo Formativo de Educación y Control Ambiental del IES El Saler

<http://www.citma.gva.es/va/web/pn-serra-calderona>

679 19 52 38 / 96 168 19 93

Inscriu-te en: Inscríbete en:

<http://www.citma.gva.es/va/web/pn-serra-calderona/suscribete-a-las-actividades-del-pn>